

N:o 8.

Af herr **E. O. V. Wavrinsky** i Stockholm, om *ändring af § 15 i kammarens arbetsordning.*

Det har länge och allmänt bland dem, som äro däraf intresserade, klagats öfver att det dröjer så länge innan Riksdagens diskussionsprotokoll bli tillgängliga i tryck, och detta missförhållande har också erkänts. Men ingen kraftigare verkande åtgärd är vidtagen för att undanröja missförhållandet.

Andra Kammarens arbetsordning föreskrifver i § 15 mom. 2, 3 och 4:

2:o. Omförmälda protokoll skall å sjunde dagen därefter, om kammaren då sammanträder, eller, i motsatt händelse vid kammarens näst därefter inträffande sammanträde, af sekreteraren uppläsas samt, sedan kammaren detsamma godkänt, förses med talmannens anteckning därom.

3:o. Yttrande, som ledamöter vid kammarens sammanträde afgifva, skola därunder, så vidt ske kan, ordagrant upptecknas af särskilde, för sådant ändamål anställda tjänstemän.

4:o. Yttrande, som ledamot under öfverläggning i ett ärende afgifvit, skall sist tredje dagen därefter klockan 10 förmiddagen finnas för genomläsning tillgängligt i kammarens kansli och för sådant ändamål där förblifva under nästföljande tre dagar. Ledamot, som före utgången af nämnda tid justerar sitt yttrande, göre därå anteckning om verkställd justering; annan ledamot dock obetaget att påkalla särskild justering däraf inför kammaren vid det i 2 mom. omförmälda tillfälle. Har

ledamot icke inom stadgad tid justerat sitt yttrande, anses detsamma ändock såsom justerat och förses med påskrift därom af vederbörande tjänsteman.»

I Första Kammaren skola de upptecknade yttrandena finnas för genomläsning tillgängliga under nästföljande *fyra* dagar, sedan de aflämnats i kammarens kansli af stenograferna; således under tillsammans fem dagar.

Är det nu nödvändigt att upptecknandet eller rättare utskrifvandet af yttrandena och deras genomläsning och rättande, »justeringen», skall behöfva taga så lång tid? Hvad utskrifningen vidkommer har jag svårt att bedöma, huruvida den tillmätta tiden, tills anförandena skola föreligga för justering, kan tåla vid någon afknappning. Efter de långa plena, som räcka hela dagen och intill och öfver midnatt, torde den anslagna tiden med det antal stenografer, som nu bruka anställas, vara behöflig och någon gång kanske till och med väl knapp. Men hvad hindrar, att kanslipersonalen för ändamålet ökas, synnerligast under Riksdagens senare skede, då täta och långa plena ofta förekomma? Och i början af Riksdagen torde, äfven med det nu brukliga antalet stenografer, ett stadgande, att yttrande, som ledamot i ärendet afgifvit, skall sist *andra* dagen därefter klockan 10 förmiddagen vara till granskning färdigt, ej vålla några större svårigheter.

Hvad sedan justeringstiden vidkommer, så bör den utan olägenhet kunna inskränkas till *två* dagar, d. v. s. till en dag utöfver den dag, då yttrandena klockan 10 förmiddagen blifvit till genomläsning i kansliet aflämnade. Jag anser, att en sådan förkortning af justeringstiden skulle vara enbart till gagn. Meningen med genomläsningen af de upptecknade yttrandena är ju ej att stila upp dem eller ännu mindre helt och hållet omforma dem, endast att tillse, att yttrandena äro korrekt återgifna och begripliga. Anspråken på omredigering växa i den mån tiden tillåter sådan. Det bör också vara lättare att ihågkomma både hvad man yttrat och att detta skall genomläsas, därest det sker snart efter det yttrandet hållits. Uppskof därmed bör icke vara någon vinst. Diskussionsplena hållas i regeln på onsdagar och lördagar, mera undantagsvis på de öfriga dagarna i veckan. Efter ett plenum på onsdag skulle enligt min uppfattning yttrandena vara till genomläsning upptecknade klockan 10 förmiddagen på fredag och indragas på lördag afton samt hithörande protokollet i kammaren uppläsas på måndag eller senast på tisdag, då ju i regeln bordläggningsplenum äger rum. Efter plenum på lördag aflämnas yttrandena på tisdag och

indragas onsdag afton. Protokollet uppläses senast på fredag. Härefter drager tryckningen alldeles för lång tid därigenom att ingenting blir i tryck tillgängligt förr än allt, som hör till samma plenum sammanförts i ett häfte. I den danska Riksdagen tryckes och utdelas ark efter ark i följd, och så kort justeringstid medgifves, åtminstone folketingsmännen, att deras yttranden lära föreligga i tryck på tredje dagen efter det anförandet hölls. Då det är bekvämt och fördelaktigt att få yttrandena för hvarje plenum bevarade häftesvis, tills de bli i sin helhet inbundna, är det ej min afsikt att däri söka någon ändring, men ingenting hindrar att protokollet för hvarje plenum utdelas arkvis, tills allt hvad som hör till samma plenum samlats. Den ökade kostnad, som förorsakas af tryckningen i större upplaga, är ej nämnvärd i förhållande till den fördel en sådan anordning skulle erbjuda i många fall, synes det mig.

Jag tillåter mig därför vördsamt föreslå,

att Andra Kammaren behagade besluta gifva § 15 i kammarens arbetsordning i mom. 2 och 4 följande lydelse:

2:o. Omförmälda protokoll skall å fjärde dagen därefter, hädag oberäknad, om kammaren då sammanträder, eller i motsatt händelse vid kammarens näst därefter inträffande sammanträde af sekreteraren uppläsas samt, sedan kammaren detsamma godkänt, förses med talmannens anteckning därom.

3:o. — — — — —

4:o. Yttrande, som ledamot under öfverläggning i ärende afgifvit, skall sist andra dagen därefter, hädag oberäknad, klockan 10 förmiddagen finnas för genomläsning tillgängligt i kammarens kansli och för sådant ändamål där förblifva under nästföljande dag. Ledamot, som före utgången af nämnda tid justerar sitt yttrande, göra därå anteckning om verkställd justering; annan ledamot dock obetaget att påkalla särskild justering däraf inför kammaren vid det i 2 mom. omförmälda tillfälle. Har ledamot icke inom stadgad tid justerat sitt yttrande, anses detsamma ändock såsom justerat och förses med påskrift därom af vederbörande tjänsteman.

Yttrandena skola därefter ofördröjligen tryckas och arkvis utdelas samt alla yttrandena från samma plenum sedermera i ett häfte sammanföras.

Stockholm den 15 januari 1908.

Edward Wavrinsky.